

ΜΗΝΑΣ ΕΦΗΒΕΙΑΣ

#minasefveias
2024

Ο ΜΗΝΑΣ ΕΦΗΒΕΙΑΣ
ΤΕΛΕΙ ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΓΙΛΙΑ:

**ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ**
www.patakis.gr

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

Ο κόσμος, όπως τον θέλουμε. Λογοτεχνία και Φωτογραφία

Άντρης Αντωνίου, συγγραφέας, εκπαιδευτικός

Ακολουθώντας τη ζωή της ηρωίδας του βιβλίου της Άντρης Αντωνίου «Φωτογραφίες σε μύρο φόντο», μίας έφηβης που στην τρυφερή ηλικία των οχτώ έζησε την πιο σκληρή εμπειρία, αυτή της σεξουαλικής κακοποίησης, θα σταθούμε σε σημεία της ζωής της και θα μιλήσουμε για την τέχνη που ως καταφύγιο πολλές φορές καταφέρνει να αναδειξει τα δυσίωνα και τα σκληρά ντύνοντάς τα πάντα με ένα πέπλο ελπίδας. Θα διερευνήσουμε την ανάγκη για αλλαγή που κάθε άνθρωπος αναζητά στα δύσκολα και που στην προκειμένη περίπτωση η ηρωίδα μας την επιτυγχάνει φωτογραφίζοντας τις ζριές των άλλων. Όλοι μαζί θα φτιάξουμε μια δική μας ιστορία επιλέγοντας φωτογραφίες μέσα από μια συλλογή, περιγράφοντας τον κόσμο όπως τον θέλουμε.

Οδηγός επιβίωσης για εφήβους!
Φυτούλα Βακανά, συγγραφέας, εκπαιδευτικός

Δε φτάνει που όλα γύρω σου –και μέσα σου– αλλάζουν, δεν είναι αρκετό που έχεις προσγειωθεί στη χρονική ζώνη «Εφηβεία», με όλα τα δεινά που τη συνοδεύουν, τώρα σου τυχαίνει και αυτό: Η τριήμερη εκδρομή με το σχολείο, που την περίμενες εναγωνίως για εβδομάδες, ακυρώνεται! Κάποιος εξαφάνισε τα χρήματά! Η συγγραφέας Φυτούλα Βακανά εμπλέκει τους μαθητές σε μια σειρά από δραστηριότητες γεμάτες χιούμορ και ανατροπές με σκοπό να βρουν τη λύση στο πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι ήρωες του βιβλίου της «Ο Στέφανος, η εκδρομή και άλλες έγνοιες για την Άννα Χ». Ανακρίωνον υπόπτους, καταγράφουν κίνητρα και ερευνούν για πιθανά άλλοθι. Μήπως η απάντηση κρύβεται στον τίτλο ενός άρθρου στο blog της μαμάς ή στη συνομιλία δύο προσώπων υπεράνω πάσης υποψίας; Ποιος είπε ότι αυτή η μεγάλη περιπέτεια, που είναι η εφηβεία, δεν μπορεί να είναι και διασκεδαστική;

Φιλία με άρωμα λεβάντας
Αναστασία Ξενοφώντος Γαϊτών, συγγραφέας, εκπαιδευτικός

Η φιλία για τους εφήβους είναι ένα ταξίδι που καθορίζει τη ζωή τους αφού μέσα απ’ αυτό διαμορφώνεται η αξία του εγώ τους αλλά και ο συναισθηματικός τους κόσμος. Με αφορμή το βιβλίο «Φιλία με άρωμα λεβάντας», θα διερευνήσουμε μέσα από βιωματικές δραστηριότητες τη συνταγή που οδηγεί στην αληθινή φιλία αλλά και τα μυστικά που μπορούν να οδηγήσουν τους νέους σε μια υγιή σχέση όχι μόνο με τους άλλους, αλλά πρωτίστως με τον ίδιο τους τον εαυτό. Τέλος, θα προσπαθήσουμε να απαντήσουμε στο ερώτημα «ποιος θέλω να είμαι;», μια απάντηση που θα μας επιτρέψει να καταλάβουμε πώς θέλουμε να είναι ο αληθινός μας φίλος/η αληθινή μας φίλη.

Έβαλα την τεχνητή νοημοσύνη να δουλεύει για μένα
Αλέξης Γεράσης, συγγραφέας, εφευρέτης, διαφημιστής

Ο ήρωας του βιβλίου «Ο Μέτριος Αλέξανδρος» περιμένει μέσα από ένα μαγικό φίλτρο να αποκτήσει ικανότητες που δεν έχει, αλλά τίποτα δεν τον ευχαριστεί γιατί του έρχονται όλα ένοια στο πιάτο. Η τεχνητή νοημοσύνη είναι ένα μαγικό φίλτρο αλλά από μόνη της δεν καταφέρνει τίποτα. Κατέθεσα δίπλωμα ευρεσιτεχνίας τον Απρίλιο του 2024 για μια εφεύρεση στον χώρο της κομψότητας κι έβαλα την τεχνητή νοημοσύνη να μου γράφει τον κώδικα. Για έναν χρόνο όμως έμαθα τα πάντα για τα μωτέρ, τις μπαταρίες, τους μικροπεξεργαστές, όπως το Arduino, τη γλώσσα προγραμματισμού C++, τους 3D printers, ενώ δεν είχα καμία ιδέα για όλα αυτά. Η τεχνητή νοημοσύνη έκανε το 1% της δουλειάς κι εγώ το υπόλοιπο 99%. Η προσπάθεια μου έδωσε την ευχαρίστηση που ο Αλέξανδρος δεν κατάφερε να πάρει από τα μαγικά φίλτρα. Αυτή την εμπειρία θα μοιραστώ μαζί σας και θα συζητήσουμε για τα εύκολα και για τα δύσκολα.

Ο θαυμαστός κόσμος του ελληνικού κόμικς
Σπύρος Γιαννακόπουλος, συγγραφέας

Η ελληνική σκηνή κόμικς τα τελευταία χρόνια βρίσκεται σε άνθιση. Κάθε χρόνο κυκλοφορούν εξαιρετικοί τίτλοι και όλο και περισσότεροι νέοι δημιουργοί αναδεικνύονται μέσα από την δουλειά τους. Σχεδιαστές, σεναριογράφοι, βιβλία, εξειδικευμένα βιβλιοπωλεία, εκδότες και αναγνώστες συναντιούνται στα φεστιβάλ κόμικς που μετατρέπονται σε γιορτές για τους πιστούς του είδους. Τι συμβαίνει όμως, στα φεστιβάλ; Γιατί ο κόσμος στήνεται στην ουρά για μια υπογραφή σε ένα αντίτυπο; Από πού προέρχεται αυτός ο ενθουσιασμός; Είναι τα κόμικς μόδα των τελευταίων ετών ή είναι κάτι που συνέβαινε από πάντα; Και ποιά η συγγένεια αυτού του είδους με τη λογοτεχνία και τον κινηματογράφο; Ο συγγραφέας Σπύρος Γιαννακόπουλος, λάτρης των κόμικς και σεναριογράφος του βραβευμένου graphic novel «Στο δάσος», μας ξεναγεί σε έναν θαυμαστό κόσμο, όπου οι ιστορίες ξεδιπλώνονται σε καρτέ και τα λόγια βρίσκονται σε μπαλονάκια.

Ο θραυρός της Βαγιάς, πίσω από τα πενάκια
Kanellos Cob, δημιουργός κόμικς, εικονογράφος

Τι συμβαίνει στο μυαλό ενός σύγχρονου δημιουργού κόμικς όταν καλείται να σχεδιάσει σε graphic novel ένα από τα σημαντικότερα βιβλία παιδικής λογοτεχνίας; Ποιοι συναισθηματικοί μηχανισμοί ενεργοποιούνται απέναντι στο μέγεθος της πρόκλησης και ειδικά όταν ως παιδί αναγνώστης είχε συναντήσει από κοντά τη σπουδαία δημιουργό και ακόμη κουβάλια τα λόγια που είχαν ανταλλάξει τότε; Αυτά, αλλά και όλα τα τεχνικά στάδια για τη δημιουργία του βραβευμένου «Ο θραυρός της Βαγιάς» (Graphic Novel) θα μοιραστεί ο Kanellos Cob με τους εφήβους. Θα ανοίξει ηλεκτρονικά συρτάρια και θα βγάλει προσχέδια, τεχνικές που απέρριψε και άλλες που τελικά χρησιμοποίησε, φωτογραφίες που τράβηξε στις τοποθεσίες που αναφέρονται στο μυθιστόρημα, τις δυσκολίες της μετατροπής του κειμένου σε σενάριο, αλλά και άλλες λεπτομέρειες... πίσω από τα πενάκια του.

Ονειρεύτηκα τη Διδώ
Λένα Διβάνη, ιστορικός, συγγραφέας

Μια συνάντηση για τη σπουδαία Διδώ Σωτηρίου, τη γυναίκα-πολεμίστρια του καλού που διέσχισε ολόκληρο τον 20ό αιώνα, βρέθηκε στο επίκεντρο κάθε ελληνικής τραγωδίας (από τη Μικρασιατική Καταστροφή μέχρι τη χούντα) και κατάφερε να δρασκελίζει όλα τα ερείπια. Η ιστορικός και συγγραφέας Λένα Διβάνη αφορασίζει μέσα από το βιβλίο της «Ονειρεύτηκα τη Διδώ» να ξαναζωντανέψει το ινδαλμά της και μοιράζεται με τους εφήβους όλα εκείνα τα στοιχεία που την έκαναν να αγαπήσει αυτή την ξεχωριστή προσωπικότητα αλλά και όσα ανακάλυψε μέσα από την έρευνά της για τη συγγραφή του βιβλίου.

Τρεις Οδύσσειες, τρεις δημιουργοί
Ελένη Δικαίου, συγγραφέας | **Σοφία Ζαραμπούκα**, συγγραφέας, εικονογράφος | **Αλεξάνδρα Μητσιάλη**, συγγραφέας

Τρεις διακεκριμένες δημιουργοί ασχολήθηκαν με την ιστορία του πολυμήχανου Οδυσσέα. Το μεγάλο ταξίδι της επιστροφής, οι τρομερές περιπέτειές του, η σχέση του με τον Ηλέμαχο και την Πηνελόπη επέννευσαν τρία σύγχρονα κείμενα που, παρά τις ομοιότητες, έχουν μεταξύ τους και διαφορές. Η Ελένη Δικαίου («Το μεγάλο ταξίδι του Οδυσσέα»), η Σοφία Ζαραμπούκα («Ομηρος Οδύσσεια») και η Αλεξάνδρα Μητσιάλη («Ταξίδι με την Οδύσεια») μας αποκαλύπτουν πώς «διάβασαν» ένα από τα σπουδαιότερα λογοτεχνικά έργα όλων των εποχών, τη βιωματική σχέση τους μαζί του, τον τρόπο που εμπνεύστηκαν τη δική τους σύγχρονη μεταφορά. Μια διακειμενική συνάντηση, στην οποία θα ανακαλύψουμε μονοπάτια της λογοτεχνίας που συνδέουν το παρελθόν με το παρόν και επικοινωνούν διαχρονικά με τους αναγνώστες.

Ηρέμισε. Όλα θα είναι στραβά...

Ελένη Δικαίου, συγγραφέας | **Άρτεμις Μάνου**, φιλόλογος, θεατροπαιδαγωγός | **Δικαίος Χατζηπλής**, παιδαγωγός, εμπψυχωτής Είναι καλοκαίρι. Είσαι έφηβος/έφηβη. Έχεις φίλους. Έχεις φίλο/η. Είσαι (ας πούμε) καλά. Και ξαφνικά ΜΠΟΥΜ. Όλα αλλάζουν.

Οι εκδηλώσεις πραγματοποιούνται δωρεάν, διαδικτυακά ή διά ζώσης στο Βιβλιοπωλείο Πατάκη. ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ-ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ 210.36.50.024 / ekdiloseis@patakis.gr

Βρίσκεσαι στη μέση του πουθενά, μόνο με τη μάνα σου, την γκρίνια της και τα προβλήμάτά της, να προσπαθείς να ξεκινήσετε τη ζωή σας από την αρχή. Γιατί; Γιατί (όπως πάντα) δεν αποφασίζεις εσύ. Τι κάνεις; Πώς νιώθεις; Τι σκέφτεσαι; Βασικά, ΤΙ ΚΑΝΕΙΣ; Με αφορμή του βιβλίο «Η Ανδριανή και ο κυνηγός» της Ελένης Δικαίου, όπου η ζωή της ηρωίδας θα αλλάξει μέσα σε μία νύχτα και η ίδια θα βρεθεί αποκελισμένη σε ένα μικρό και εγκαταλειμμένο ορεινό ξενώνα, και μέσα από ένα μικρό εργαστήρι βρασιόμιο σε θεατροπαιδαγωγικές τεχνικές, ελάτε να απαντήσουμε παρά στα παραπάνω ερωτήματα, να εκφράσουμε σκέψεις που συνήθως δε λέγονται, να φωτίσουμε τα δεδομένα από όσες πλευρές μπορούμε, να φανταστούμε, να παίξουμε και να αναμετρηθούμε με τον εαυτό μας σε μία από τις πιο συνηθισμένες, άβολες και εξαιρετικά πιεστικές συνθήκες που έχουμε να αντιμετωπίσουμε στην ήδη βεβαρημένη περίοδο της εφηβείας: να ζήσουμε μέσα στις επιλογές των μεγάλων.

Από τη Ωδή...σσεια στο Παραμ...Ιθάκη της εφηβείας σου

Ευαγγελία Θεοδωρίδου, εκπαιδευτικός, συγγραφέας

Πριν μερικά χρόνια οι γονείς σου σε κουβάλησαν σε μια πόλη στα σύνορα του αρκτικού κύκλου. Έξι μήνες νύχτα, πολύ κρύο, άγνωστο περιβάλλον, άγνωστη γλώσσα. Για να επιβιώσεις στις νέες συνθήκες, πάλεψες σκληρά έχοντας μόνο ένα πράγμα στον νου: Τη στιγμή που θα γίνεις ενήλικη και θα μπορείς από πλέον να αποφασίζεις για τη ζωή σου... Και να που η πολυπόθητη ώρα έφτασε. Έγινες 18. Επιτέλους η Ωδή...σσεια της εφηβείας σου τελειώνει και εσύ ετοιμάζεσαι να ζήσεις το Παραμ...Ιθάκη σου. Σε έναν κόσμο που αλλάζει με ταχύτατους ρυθμούς, όμως, τίποτα δεν είναι όπως παλιά. Ποτέ άλλοτε δεν είχες τόσες ευκαιρίες, τόσες επιλογές, τόσους τρόπους να πραγματοποιήσεις τα όνειρά σου, ποτέ άλλοτε δε βρέθηκες απέναντι σε τόσες προκλήσεις αλλά και ευθύνες. Σε σύνδεση από τον μακρινό βορρά η συγγραφέας σάς καλεί με αφορμή το βιβλίο της «Παραμ...Ιθάκη μιας έφηβης» σε ένα παράλληλο ταξίδι μεταξύ Ελλάδας και Σουηδίας, μεταξύ της ζωής των εφήβων εκεί και των εφήβων εδώ.

Ήθελα μόνο να χωρέσω

Στέλλα Κάσδαγλη, συγγραφέας, δημοσιογράφος, εμπψυχώτρια γυναικών και εφήβων

Μα τι είναι αυτή η ψυχολογική ανορεξία και γιατί κάποιες φορές δυσκολευόμαστε τόσο να χτίσουμε μια υγιή και χαρούμενη σχέση με το σώμα μας και με το φαγητό; Τι ρόλο παίζουν όλα τα «πρότυπα» που θαυμάζουμε συχνά στα media και στο internet στο πόσο αποδεχόμαστε τελικά τον εαυτό μας; Σε αυτή τη συνάντηση, η Στέλλα Κάσδαγλη, συγγραφέας του εφηβικού μυθιστορήματος «Ήθελα μόνο να χωρέσω», θα μας βοηθήσει να καταλάβουμε πώς σκέφτονται τα παιδιά και οι έφηβο/ες που πάσχουν από κάποια διαταραχή πρόσληψης τροφής, θα μας προκαλέσει να σκεφτούμε πώς αυτά που ζήσαμε τα τελευταία χρόνια μπορεί να σχετίζονται με τις συναισθηματικές μας δυσκολίες και θα αναζητήσει μαζί μας τρόπους για να απολαμβάνουμε περισσότερο και το σώμα μας και τη σχέση μας μαζί του.

5 πράγματα που μάθαμε από γυναικές που άλλαξαν τον κόσμο (και που μπορούν να μας βοηθήσουν να τον αλλάξουμε κι εμείς)
Στέλλα Κάσδαγλη, συγγραφέας, δημοσιογράφος, εμπψυχώτρια γυναικών και εφήβων

Γράφοντας το βιβλίο «30 γυναίκες που άλλαξαν τον κόσμο και πώς μπορείς να τον αλλάξεις κι εσύ», η Στέλλα Κάσδαγλη, συγγραφέας και συνιδρύτρια του οργανισμού Women On Top, ανακάλυψε ότι όσες κι αν είναι οι διαφορές τους, τόσο σημαντικά είναι και τα στοιχεία που τις συνδέουν – στοιχεία που μας βοηθούν να καταλάβουμε καλύτερα τις πραγματικές τους ιστορίες αλλά και να ανακαλύψουμε μέσα σε αυτές τον εαυτό μας και το δικό μας δυναμικό. Σε αυτή τη διαδραστική συνάντηση, θα εξερευνήσουμε μαζί το ποιες ήταν, πώς επηρέαζον μέχρι και σήμερα τη ζωή μας και γιατί η ιστορία πολλές φορές τις ξεχνά.

Ποτέ πιο πριν - Έμφυλες ταυτότητες σε μια ανδροκρατούμενη κοινωνία
Μάνος Κοντολέων, συγγραφέας

Πώς συνδυάζονται οι έμφυλες ταυτότητες, οι ατομικές ελευθερίες και οι πολιτισμικές καταβολές μέσα και έξω από το στενό πλαίσιο μιας οικογένειας μεταναστών που από ανδροκρατούμενη συντηρητικά καθεστώςά μετακινείται σε φιλελεύθερα περιβάλλοντα; Ποια μορφή παίρνει το κίνημα της ισότητας ανδρών και γυναικών από χώρα σε χώρα και από τη μια τοπική κοινότητα σε μια άλλη; Ποια συνειδησιακά στερεότυπα θα πρέπει να σπάσει ο συντηρητικός πατέρας για να αποδεχθεί το ευσιώνο μέλλον της έφηβης κόρης του κόντρα στις οικογενειακές παραδόσεις; Και, τελικά, πώς ο λογοτέχνης καταφέρνει να αναδείξει μέσα από το έργο του καίρια ζητήματα που αφορούν το σήμερα μα και το αύριο της νέας γενιάς; Με αφορμή το μυθιστόρημά του «Ποτέ πιο πριν», ο συγγραφέας Μάνος Κοντολέων συζητά με τους εφήβους και θέτει προβληματισμούς που ο ίδιος χρειάστηκε να απαντήσει για τους ήρωες του βιβλίου του.

Πού πάνε οι ήρωες όταν μεγαλώνουν;
Πολυχρόνης Κουτσάκης, συγγραφέας, καθ. Πληροφορικής στο Παν/μιο Μυρδόχ στο Περθ της Αυστραλίας
Σε συνεργασία με τη **Δημοτική Βιβλιοθήκη Χανίων**

Πού πάνε οι ήρωες όταν μεγαλώνουν; Αλλάζουν ο τρόπος σκέψης, τα συναισθήματα, οι συμπεριφορές τους; Μεγαλώνουν σε πραγματικό χρόνο, όπως οι κανονικοί άνθρωποι; Στο νέο αστυνομικό μυθιστόρημα του Πολυχρόνη Κουτσάκη «Κάτι σαν αγάπη», οι κεντρικοί ήρωες είναι πια στα 22, έχουν περάσει έξι χρόνια από τις σκοτεινές περιπέτειες που έζησαν στην «Τρολογία της Κρήτης» («Καιρός για ήρωες», «Μια ανάσα μόνο», «Δεν είσαι εδώ»). Τότε ο Γιώργος βρήκε και παραλίγο να χάσει, ξανά και ξανά, τον έρωτα της ζωής του, τη Ρέα. Τότε ο Νικ έχασε, και δεν ήξερε αν ήθελε να ξαναβρεί τον δικό του μεγάλο έρωτα. Τώρα, οι ήρωες ζουν διαφορετικές ζωές, σε διαφορετικά μέρη. Αλλά μια πολύ επικίνδυνη υπόθεση θα τους ενώσει ξανά και ταυτόχρονα θα δημιουργήσει νέα ρήγματα μεταξύ τους. Στην κομβέτια με τον συγγραφέα, οι μαθητές θα συζητήσουν πώς νιώθουν ότι ο χρόνος αλλάζει τις ζωές τους, πώς ονειρεύονται το δικό τους μέλλον, καθώς και τι σημαίνει για αυτούς η λέξη «περιπέτεια».

Νεανικό κοινό και ντοκιμαντέρ. Τι αντίκτυπο έχει μια ταϊνιά ντοκιμαντέρ φτιαγμένη για παιδιά και νέους στα παιδιά και στους νέους;
Δήμητρα Κουζή, κινηματογραφίστρια, ιδρύτρια και καλλιτεχνική διευθύντρια του φεστιβάλ **KinderDocs**

Στο εργαστήριο αυτό που στόχο έχει την ανάπτυξη δεξιοτήτων κριτικής σκέψης θα προβληθεί η βραβευμένη ολλανδική ταϊνιά «The man who looked beyond the horizon» του Martijn Blekendaal (26´) από το νέο πρόγραμμα του KinderDocs 2024/25. Πριν από 40 χρόνια, ο Bas Jan Ader σάλπαρε για μια περιπέτεια: να διασχίσει από την Αγγλία τον Ατλαντικό Ωκεανό ένα μικρό ιστιοπλοϊκό. Το σκάφος βρέθηκε εννέα μήνες αργότερα να πλέει ξυλάρμενο. Από τον Ader, όμως, ούτε ίχνος. Για να ειχηνιάσει το μυστήριο, ο κινηματογραφιστής Martijn Blekendaal αναγκάζεται να ξεπεράσει δικούς του φόβους και πεποιθήσεις που δεν του επιτρέπουν να δει πέρα από τον δικό του ορίζοντα. Στο workshop που θα ακολουθήσει την προβολή, οι μαθητές θα εξοικειωθούν με το κινηματογραφικό είδος του νεανικού δημιουργικού ντοκιμαντέρ.

Σκοτεινά παραμύθια με καλό τέλος

Λίλη Λαμπρέλλη, συγγραφέας, αφηγήτρια παραμυθιών
Ελάτε να προσγγίσουμε τρεις αρχγόνους μαγικές ιστορίες μετάβασης στην εφηλικίωση μέσα από το βιβλίο της Λίλης Λαμπρέλλη

«Η νύχτα του κορακίου. Δέκα σκοτεινά παραμύθια με καλό τέλος από την προφορική παράδοση. Η βασική κατηγορία λαϊκών παραμυθιών είναι τα μαγικά (ή μυθικά) παραμύθια που το θέμα τους είναι η μετάβαση των εφήβων στην ενήλικισήω. Μέσα από τρεις εντέλως διαφορετικές ιστορίες θα μιλήσουμε για τη δύσκολη και συγχρόνως συναρπαστική αυτή φάση πέρασματος από το παιδί στον ενήλικα, πάντα με μια πορεία μοναχική. Όμως αντιμετωπίζοντας δυναμικά τις δυσκολίες και τους «κακοποιούς» που αποτρέπουν το μεγάλωμά τους, οι ήρωες και οι ηρωίδες των λαϊκών παραμυθιών καταφέρνουν να «μεγαλώσουν» και ν΄ ανοίξουν να περάσουν, παρ΄ όλες τις δοκιμασίες και τα εμπόδια ή ίσως εξαιτίας όλων αυτών.

Καταγράφοντας τις σημαντικότερες στιγμές μας
Κατερίνα Λυμπεροπούλου, δημοσιογράφος

Πάτσα το REC του δημοσιογραφικού κασετοφώνου μου για να παραμείνει καταγεγραμμένη η πρώτη ιστορία του πιο «δικού μου» από τους ανθρώπους από τους οποίους πήρα ποτέ συνέντευξη: του πατέρα μου. Δεν έχει κανέναν άλλο στόχο παρά να μη σκορπιστούν στη λήθη οι μνήμες ενός Αθηναίου αθλητή, δημοσιογράφου και κοσμοπολίτη, αυτόπτη μάρτυρα των σημαντικότερων γεγονότων του 20ού αιώνα. Στη συνάντηση αυτή με αφορμή το βιβλίο της Κατερίνας Λυμπεροπούλου «Άρης Λυμπερόπουλος: “Κοντά στον αιώνα”. Συνομιλήνω με τον πατέρα μου» θα μιλήσουμε για τη δημοσιογραφική έρευνα και την καταγραφή γεγονότων, εξιστορήσεων και εμπειριών ανθρώπων που έζησαν σημαντικές στιγμές τα χρόνια που πέρασαν. Θα φωτίσουμε μυστικά της αθλητικής δημοσιογραφίας μιλώντας για το συγκεκριμένο επίσηγμα και θα ανατρέξουμε σε αθλητικές και ιστορικές στιγμές-ορόσημα του αιώνα που πέρασε όπως τις είδε η ματιά ενός αθλητικού συντάκτη, που εκτός άλλων «κάλυψε» από κοντά έξι ολυμπιάδες.

«Ανακρίνοντας έναν συγγραφέα»: Φίλιππος Μανδηλαράς για το βιβλίο «Κάπου ν΄ ανήκεις»

Φίλιππος Μανδηλαράς, συγγραφέας
Κωνσταντίνος Μπαϊρακτάρης, ιστορικός

Για τους αναγνώστες των βιβλίων του Φίλιππου Μανδηλαρά η εκδήλωση θα είναι οδισσική ικανοποιητική. Ο συγγραφέας, δεμένος στην καρέκλα, εκεί όπου κανονικά θα έγραφε κάποια νέα ιστορία του, υποχρεωμένος να απαντήσει σε κρίσιμα ερωτήματα. Τα θέματα του βιβλίου άλλωστε είναι εξαιρετικά ενδιαφέροντα: το φλερτ, ο έρωτας, το ποδόσφαιρο, η βία, η αποξένωση, οι οικογενειακές σχέσεις, τα πρώτα ραντεβού. Ας βομβαρδίσουμε με ερωτήσεις τον συγγραφέα! Πώς προσέγγισε το δύσκολο ζήτημα της οπαδικής βίας; Θεωρεί ότι το ποδόσφαιρο είναι ένα εν γένει βίαιο σπορ; Είναι αναπόφευκτα τέτοιου είδους επεισόδια στον αθλητισμό; Τι σχέση έχει ο ίδιος με το ποδόσφαιρο; Κοινωνικά, πολιτικά και οικονομικά ζητήματα διαμορφώνουν άραγε το τοπίο της σύγκρουσης; Τι ρόλο μπορεί να παίξει ο Δεκέμβρης του 2008 για τη συγγραφή του βιβλίου; Πώς ένας έφηβος ο οποίος κοινωνικοποιείται μέσα από την αγάπη του για μια ομάδα μπορεί να αποψήσει την παιδία του φανατισμού; Τι είναι αυτό που κάνει την Ανθή να νοητεύεται από τις ιστορίες του Γιάννη;

Ζωρζ Σαρή, σταθμοί στη ζωή και στο έργο της
Κωνσταντίνος Μπαϊρακτάρης, ιστορικός, μέλος της ομάδας των Εκδόσεων Πατάκη για τις δράσεις «100 χρόνια Ζωρζ Σαρή»

Θα γνωρίσουμε σημαντικούς σταθμούς στη ζωή της σπουδαίας συγγραφέας που με το έργο της επηρέασε το Λογοτεχνικό τοπίο και την παιδική-νεανική λογοτεχνία όσο λίγοι, της γυναικάς που αγωνίστηκε για την απελευθέρωση της πατριδας, πολέμησε για δικαιοσύνη σε δύσκολα πολιτικά χρόνια και δε δίστασε να αυτοεξοριστεί πολιτικά και καλλιτεχνικά, προκειμένου να αντιδράσει στο δικτατορικό καθεστώς. Η Ζωρζ Σαρή πίστεψε στη δύναμη του ανθρώπου, στη δύναμη της φιλίας, στην αγάπη και υπερασπίστηκε τις ανθρωπινες αξίες και το δικαίωμα στη διαφορετικότητα με πάθος ως το τέλος. Θα «ακούσουμε» τις αφηγήσεις της ίδιας για ορισμένες από τις μεγαλύτερες στιγμές του προηγούμενου αιώνα, όπως είναι ο Μεσοπόλεμος, ο Β΄ Παγκόσμιος πόλεμος, η Κατοχή, η Αντίσταση και η δικτατορία.

Ο αθλητισμός όταν γίνεται και όταν χωρίζει
Αναστάσιος Μάνος, διαιτητής | **Άρτεμις Μάνου**, φιλόλογος,

θεατροπαιδαγωγός | **Κωνσταντίνος Μπαϊρακτάρης**, ιστορικός
Διανύουμε την περίοδο που τα μέσα μας φέρνουν όλο και πιο συχνά πρόσωπο με πρόσωπο με περιστατικά αθλητικής βίας και με συμπεριφορές που θεωρούμε ασύμμετες, αταίριαστες με το παιχνίδι. Από την άλλη, όμως, μας χαρίζουν και στην εμπειρία της χαράς μιας νίκης, της υπερπροσπάθειας των αθλητών και πληθώρας παραδείγματων σεβασμού και αλληλεγγύης ανάμεσα στους αντιπάλους, ένα πρότυπο ευγενούς άμιλλας. Το κλασικό βιβλίο της Αγγελικής Βαρελλά «Αρχίζει το ματς» έρχεται με τη νέα του αναμορφωμένη έκδοση να φέρει ξανά στο προσκήνιο διαχρονικά φλέγοντα ζητήματα του αθλητισμού. Ελάτε να φωτίσουμε μαζί, να προβληματιστούμε και να συζητήσουμε τις δύο όψεις του νομίματος. Από τη μια η βία και η καρφίλα, συχνό φαινόμενο των ηγπέδων, και από την άλλη συγκινητικά περιστατικά στο πλαίσιο αγώνων. Το βιβλίο, ανανεωμένο με παράρτημα για τις ολυμπιάδες και τον σύγχρονο αθλητισμό, θα εμπλουτίσει τη συζήτηση με αισιοδοξία.

Βιβλίο > Στίχοι > Μουσική > Τραγούδι
Γιώργος Κ. Παναγιωτάκης, συγγραφέας
Hypereyess: Carolina Cury και **Konstantinos Damianakis**

Πώς ένα μυθιστόρημα μπορεί να γίνει έμπνευση για ένα τραγούδι; Πώς η ιστορία, η αίσθηση, τα νοήματα 150 σελίδων μπορούν να μετουσιωθούν σε λόγιος στίχους, μουσική και φωνή; Ο συγγραφέας, κινηματογραφιστής και αρθρογράφος Γιώργος Παναγιωτάκης συναντάει τους @Hypereyess, το συγκρότημα από το Λονδίνο που ήδη έχει ξεκινήσει τη διαδρομή του στον κόσμο της μουσικής με τους αντισημβατικούς ηλεκτροακουστικούς ήχους του. Με αφορμή κείμενα από τη «Λέσχη Αλλόκοτων Πλασμάτων» σχεδιάζουν από κοινού ένα εργαστήριο τριών φάσεων. Α) Οι μαθητές διαβάζουν το λογοτεχνικό κείμενο, Β) Συναντιούνται με τον συγγραφέα και τους «Hypereyess», παίρνουν οδηγίες και κατευθύνσεις, ακούν μουσική και τη συνέχεια γράφουν κείμενα-στίχους, Γ) Οι «Hypereyess» μελοποιούν, τραγουδούν και παράγουν το μουσικό κομμάτι με τα κείμενα των μαθητών.

Βιβλίο, επιστήμη, κινηματογράφος και ...η ελιά
Στέλλα Τσιροπινά, φιλόλογος, υπεύθυνη του μαθητικού φεστιβάλ «CINEμάθεια» | **Αλέξανδρος Δρίτσουλας**, γεωπόνος, PhD
Κωνσταντίνος Πατσάρης, συγγραφέας, εκπαιδευτικός

«Και κοντά ήταν η πιο ηλικιωμένη ελιά από όλες, το μεγαλύτερο δέντρο του κτήματος, γύρω στα τριακόσια χρόνια ζωής [...] Τόσες οικογένειες τη φρόντισαν όλα αυτά τα χρόνια, [...] και εμείς, όταν τα βρήκαμε σκούρα, [...] την παρατήσαμε να σιωκαίγεται, να γίνεται κάρβουνο». (Κ. Πατσάρος «Ο άνθρωπος φωτιά») Η ελιά, το κατεξοχην δέντρο που ευδοκίμει από τους προϊστορικούς χρόνους και συνδέεται άμεσα με την ταυτότητα του τόπου, κινδυνεύει. Ποιοι παράγοντες επηρεάζουν την κατάσταση; Πώς η λογοτεχνία, η επιστήμη και ο κινηματογράφος μπορούν να συμβάλουν στην ευαισθητοποίηση και ενεργοποίηση των νέων στο να αναλάβουν πρωτοβουλίες; Ένα μαθητικό φεστιβάλ κινηματογράφου, ένα βιβλίο, ένας συγγραφέας, ένας επιστήμονας και ομάδες εφήβων συναντιούνται με αφορμή ένα ζήτημα που απασχολεί πλέον έντονα σε οικολογικό, οικονομικό, κοινωνικό και διατροφικό επίπεδο.

Ιστορίες για πρόσωπα & τόπους του Street View
Γιώργος Κ. Παναγιωτάκης, συγγραφέας

«ΚΑΠΟΙΑ ΒΡΑΔΙΑ, όταν δεν τον παίρνει ο ύπνος, τριγυρνάει στους δρόμους του Βανκούβερ με το Street View. [...] Σταματά μπροστά σε δύο έφηβους, ένα αγόρι και ένα κορίτσι, που βαδίζουν

έχοντας μαζί τα ποδήλατά τους. [...] Σίγoura είναι ζευγάρι. Εκείνος ζητήσει να πάνε μαζί στο προμ και εκείνη δέχτηκε. Και πολύ καλά έκανε, ταιριάζουν απίστευτα οι δυο τους». (Γιώργος Κ. Παναγιωτάκης, «Αμφίβια») / Στο εργαστήρι αυτό θα φτιάξουμε ιστορίες. Θα μπούμε στο Google Street View και θα επισκεφτούμε τυχαίες γωνίες του πλανήτη όπου η ζωή τρέχει διαφορετικά. Δουλεύοντας ομαδικά, θα παρατηρήσουμε τις γειτονίες, τους τόπους, τα πρόσωπα και όσες λεπτομέρειες μας κινήσουν το ενδιαφέρον, ακριβώς όπως συχνά κάνει ο Μαξ, ο κεντρικός χαρακτήρας στα «Αμφίβια». Με την καθοδήγηση του συγγραφέα θα χτίσουμε τις ιστορίες των ανθρώπων που συναντάμε, όπως τις φανταζόμαστε, ακολουθώντας τις βασικές αρχές ενός μυθιστορήματος.

«Λυσιστράτη και Λαμπιτώ»
Οι γυναίκες στην αρχαία Αθήνα και στη Σπάρτη
Εύη Πίνη, συγγραφέας, αρχαιολόγος

Με αφορμή δύο ιστορικά μυθιστορήματα, το «Μυστικό του δούλου» και τον «Κόκκινο μανδύα», που διαδραματίζονται στην αρχαία Αθήνα και την Σπάρτη αντίστοιχα, η αρχαιολόγος και συγγραφέας Εύη Πίνη συζητά για τη ζωή και τη θέση των γυναικών σε αυτές τις δύο αρχαίες κοινωνίες. Πώς ζούσαν οι Αθηναίες και οι Σπαρτιάτισσες εντός και εκτός του οίκου; Πόσο ορατές ή αόρατες ήταν; Ποιος ήταν ο ρόλος τους στον δημόσιο και ιδιωτικό ήτα; Και γιατί οι αρχαίοι Έλληνες κατηγορούσαν τους Σπαρτιάτες ότι τους κυβερνούν οι γυναίκες τους;

Η Αλική στην πόλη. 10 χρόνια πριν, 10 χρόνια μετά
Αργυρώ Πιπίνη, συγγραφέας

«Την Αλική την παρακολουθώ χρόνια. Τη συναντώ στο μετρό, με τα ακουστικά στ΄ αυτιά, να τραγουδά “Love will tear...”. Μερικές φορές τραγουδά κι ενώ μαζί της. Τη βλέπω ΄ ανεβωκα-τεβαίνει σε λεωφορεία, να περπατάει δίπλα σε συνθήματα, να χαϊδεύει ένα αδέσποτο, με τα σπρέι στα χέρια να κάνει γκράφτι. Τα καλοκαίρια τη βλέπω στις συναυλίες να χτυπάει τα χέρια της γελώντας και τον χειμώνα στους κινηματογράφους να σκουπίζει κρυφά ένα δάκρυ. Την Αλική στην πόλη των θαυμάτων και των τραυμάτων, την Αλική και όλα τα νέα παιδιά, όλους τους αμήχανους κι απελπισμένους κατοίκους αυτής της πόλης που προσπαθούν να διαχειριστούν τα απρόοπτα, τα τελευταία χρόνια, και να ξανασυναντηθούν με τη χαρά».

Νοέμβριος 2014, ΄24, ΄34. Δέκα χρόνια μετά την έκδοση του βιβλίου «Η Αλική στην πόλη» πολλά πράγματα έχουν αλλάξει στην πόλη και στις ζωές μας. Οι άνθρωποι, οι μουσικές, τα νημεία, τα όνειρα... πώς είναι σήμερα; Πώς θα είναι τα πάντα σε 10 χρόνια από τώρα; Μαζί με τη συγγραφέα και νέους που ήταν έφηβοι το 2014 θα συζητήσουμε, θα ανταλλάξουμε απόψεις, θα γράψουμε, θα φανταστούμε, θα συμφωνήσουμε, θα διαφωνήσουμε, θα μιλήσουμε για το τώρα και το μέλλον που ονειρευόμαστε.

Όταν μιλάει το χρώμα και σωμαίνουν οι λέξεις
Ντανιέλα Σταματιάδη, εικονογράφος, εικαστικός

Πόσες ιστορίες μπορεί να πει ένα βιβλίο δίχως λέξεις; Η εικαστικός-εικονογράφος Ντανιέλα Σταματιάδη, δημιουργός του βραβευμένου silent book «Μια αρχή, ένα τέλος, μια αρχή ξανά», ξεναγεί τους εφήβους στον πολυδιάστατο κόσμο των σχεδίων και των χρωμάτων, της σύνθεσης και της εικαστικής αποτύπωσης, της σημειολογίας και των μηνυμάτων που δημιουργούν οι εικόνες. Μια συνάντηση όπου τα παιδιά θα γνωρίσουν τεχνικές και τη φιλοσοφία που χρησιμοποιεί η δημιουργός για την παραγωγή των έργων της και θα κληθούν να αναγνώσουν μέσα από τη δική τους ματιά όσα τους μαρτυρούν οι σελίδες ενός βιβλίου που διαβάζεται από όλες τις γλώσσες του κόσμου.

Αποκωδικοποιώντας μια ιστορία μυστηρίου
Ζέφη Συριβλή, συγγραφέας

Πώς δημιουργούμε μια ενδιαφέρουσα ιστορία μυστηρίου; Ποια διαδρομή ακολουθεί η πλοκή της και τι σχέση μπορεί να έχει με ένα τρενάκι ρόλερ κόστερ; Με έμπνευση από τα βιβλία της σειράς «Μυστήρια για δύο», «Η εξαφάνιση της Μπέλλας» και «Ένα παράξενο ατύχημα», η συγγραφέας Ζέφη Συριβλή θα βοηθήσει τους εφήβους να στήσουν το πλαίσιο της δικής τους ιστορίας μυστηρίου, να αποκωδικοποιήσουν, σαν άλλoi ντετέκτιβ, περιεργα μηνύματα που θα ανακαλύψουν σε ένα δοχείο γεμάτο μικροσκοπικά χαρτάκια και να προσεγγίσουν παρά με τη Λένα και τον Νικόλα, τους ήρωες των βιβλίων, θέματα όπως η διαφορετικότητα, η προσφορά, η φιλία, η φιλοζωία. Μια συνάντηση γεμάτη μυστήριο, γρίφορς και εφηβικούς προβληματισμούς.

Τα πρόσωπα του ανθρωπισμού, τότε και τώρα
Οδοΰρης Τσομίδης, μεταφραστής, ανθολόγος της σειράς «Για ένα νέο ανθρωπισμό» | **Ονήτασης Τριαρίδης**, συγγραφέας, διευθυντής της σειράς

Τι είναι ο ανθρωπισμός; Πώς αλλάζουν τα πρόσωπα του σε κάθε εποχή; Τι ωθεί έναν άνθρωπο να εναντιωθεί στη βία και στην αδικία; Και τι κάνει κάποιον άλλο να συναινει και να συμμετέχει σε εγκλήματα; Τα παιδιά του Λευκού Ρόδου, που αντιτάχθηκαν στην ναζιστική δικτατορία, ο Αλβέρτος Σβάιτσερ, που έταξε τη ζωή του στη φροντίδα των φτωχών της Αφρικής, και ο Έντμουντ Μορέλ, που οργάνωσε την καμπάνια για τον τερματισμό των αποικιοκρατικών εγκλημάτων στο Κονγκό, αποτέλεσαν εμβληματικά παραδείγματα ανθρωπιστικής δράσης στον 20ό αιώνα. Μέσα από τη συζήτηση με τους μαθητές θα προσπαθήσουμε να κατανοήσουμε τα ιδεώδη των ηρώων

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ / ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ: 210.36.50.024-25, ekdiloseis@patakis.gr

Σελίδες Δημοκρατίας

Η λογοτεχνία μπροστά στα μεγάλα ιστορικά γεγονότα που μπορεί να χτίζουν μια ουσιαστική δημοκρατία

Αλεξάνδρα Μητσιάλη, συγγραφέας, εκπαιδευτικός

Η εξέγερση του Πολυτεχνείου υπήρξε το αποκορύφωμα των φοιτητικών αγώνων για την πτώση της δικτατορίας των συνταγματαρχών και για την εγκαθίδρυση μιας δημοκρατίας που θα εξέφραζε τον ελληνικό λαό. Με αφορμή το βιβλίο της Αλεξάνδρας Μητσιάλη «Οι μέρες που δακρύζουν», θα συζητήσουμε για την ιστορία της εξέγερσης, για τα γεγονότα των τεσσάρων κρίσιμων ημερών, για το φοιτητικό και το μαθητικό κίνημα αλλά και για το πλήθος των ανθρώπων που συμμετείχε, υποστήριξε, αγωνίστηκε μαζί με τους φοιτητές/τριες, καθώς επίσης και για την επίδραση που άσκησε και συνεχίζει να ασκεί η ιστορική εξέγερση ως τις μέρες μας. Θα συζητήσουμε ακόμα για τον τρόπο με τον οποίο η λογοτεχνία μιλά για τη δημοκρατία, με αναφορές σε διάφορα λογοτεχνικά κείμενα.

Αγριόπαπιες VS βίαιος εξτρεμισμός

Γιώργος Χατζόπουλος, συγγραφέας, εκπαιδευτικός

Οι «Αγριόπαπιες» είναι ο Αλέξανδρος, ο Νίκος, η Βερονίκη, ο Φοίβος, ο Γιώργος, ο Μένιος, ο Τζέημς, η Έλλη... Είναι όλοι τους έφηβοι και φανταστικοί ήρωες της ομώνυμης τριλογίας του Γιώργου Χατζόπουλου «ΑΓΡΙΟΠΑΠΙΕΣ». Ο βίαιος εξτρεμισμός δεν είναι φανταστικός. Είναι πραγματικός, έχει πολλές μορφές, εκδηλώνεται παντού γύρω μας, στους δρόμους, στα σχολεία, στο διαδίκτυο, στα ΜΜΕ, απειλεί τα ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία. Μπορούν οι «Αγριόπαπιες» να τα βάλουν με τον βίαιο εξτρεμισμό; Μπορεί η λογοτεχνία να εξηγήσει ποια είναι τα βαθύτερα κοινωνικά και ψυχολογικά αίτια που τον γεννούν σε παγκόσμιο επίπεδο, αλλά και ειδικότερα στην Ελλάδα και στις τάξεις των εφήβων; Έχει τη δυνατότητα η λογοτεχνία να μας δείξει τον δρόμο για να τον αντιμετωπίσουμε; Μπορεί να μας δείξει ποια θα είναι τα όπλα μας και πώς θα τα «ακονίσουμε»; Ελάτε ν’ απαντήσουμε μαζί τα ερωτήματα, να προσπαθήσουμε να προσδιορίσουμε το πρόβλημα, να προτείνουμε λύσεις, να πάρουμε πρωτοβουλίες.

Αυτοί που πάλεψαν για τη δημοκρατία. Ακολουθώντας την αφήγηση της Βούλας Μάστορη στο βιβλίο «Κάτω απ’ την καρδιά της»

Κωνσταντίνος Μπαϊρακτάρης, ιστορικός

Τι γνωρίζεις για όσα προηγήθηκαν των ηρωικών ημερών του Πολυτεχνείου το 1973; Ακολουθώντας την αφήγηση της Βούλας Μάστορη στο βιβλίο «Κάτω απ’ την καρδιά της», ελάτε να δούμε μαζί τις πολλές μορφές που πήρε ο αντιδικτατορικός αγώνας στα χρόνια της σκοτεινής επταετίας 1967-1974 ξεκινώντας από τη μέρα που οι συνταγματάρχες πάγωσαν τη χώρα με το πραξικόπημα της 21ης Απριλίου. Την περίοδο αυτή, χιλιάδες πολίτες φυλακίστηκαν και ο φόβος κυριάρχησε. Όμως, σταδιακά άρχισαν να ξεπηδούν φωνές αντίδρασης και αμφισβήτησης του καθεστώτος. Ποιες ήταν αυτές και από ποιους εκφράστηκαν; Πού στόχευαν; Τι μέσα χρησιμοποιήθηκαν; Ποιες ήταν οι πιο σημαντικές στιγμές; Μέσα από φωτογραφίες, βίντεο, ντοκουμέντα της εποχής και αποσπάσματα από το βιβλίο θα διερευνήσουμε πολλές πτυχές όσων διαδραματίστηκαν ώστε να επιστρέψει η δημοκρατία στη χώρα.

Αγαπητέ Άγιε Βασίλη, θα ήθελα μια χειροβομβίδα... 100 χρόνια Παντελής Καλιότσος (1925-2025)

Κωνσταντίνος Μπαϊρακτάρης, ιστορικός

Μια συνάντηση σφραγισμένη με το χιούμορ του Παντελή Καλιότσου. Όταν καταλύεται ένα δημοκρατικό πολίτευμα, το νέο αυταρχικό καθεστώς που εγκαθιδρύεται επιδιώκει συνήθως να έχει μάτια και αυτιά παντού, γιατί έχει λίγους φίλους και πολλούς εχθρούς. Η δικτατορία των συνταγματαρχών (1967-1974) στηρίχτηκε σε μεγάλο βαθμό πάνω σε ένα σύστημα παρακολούθησης των πολιτών. Σκοπός, φυσικά, ήταν η διάχυση του φόβου. Το τριπλά βραβευμένο μυθιστόρημα του «Η σφεντόνα του Δαβίδ» μάς βάζει στο κλίμα της εποχής μέσα από μια πολύ αστεία και καυστική για το καθεστώς ιστορία. Με κωμικοτραγικό τρόπο παρουσιάζεται το κομφούζιο το οποίο προκάλεσε μια τάξη μαθητών της Β΄ Δημοτικού στους ανθρώπους της Ασφάλειας οι οποίοι έψαχναν παντού «εχθρούς της Πατρίδος». Γράμματα, ακόμη και αυτά προς τον Άγιο Βασίλη, τηλεφωνήματα, κοινωνικές συναναστροφές, οικογενειακές σχέσεις, όλα θεωρούνταν ύποπτα και είχαν μπει στο μικροσκόπιο των χαφιέδων και της Κεντρική Υπηρεσίας Πληροφοριών. Εμείς θα διερευνήσουμε αρχικά μέσα από τα αποσπάσματα του βιβλίου και το οπτικοακουστικό υλικό της παρουσίασης τις ασφυκτικές μεθόδους ελέγχου του καθεστώτος και στη συνέχεια οι μαθητές χωρισμένοι σε ομάδες θα κληθούν να γράψουν συνθηματικές επιστολές τις οποίες μετά οι άλλες ομάδες θα πρέπει να αποκρυπτογραφήσουν.

Από τον Runciman στη Ζωρζ Σαρή: μικρά μαθήματα Δημοκρατίας για εφήβους και έφηβες

Βάλια Λουτριανάκη, φιλόλογος, πρόεδρος Ένωσης Ρητορικής | **Βασιλική Σφήκα**, προϊσταμένη Ιστορικού Αρχείου του Δήμου Αθηναίων | Σε συνεργασία με την **Ελληνική Ένωση για την Προώθηση της Ρητορικής στην Εκπαίδευση** και το **Ιστορικό Αρχείο του Δήμου Αθηναίων**

Ένα βιωματικό εργαστήριο με αφορμή τους εορτασμούς του Δήμου Αθηναίων για τα 50 χρόνια από την αποκατάσταση της Δημοκρατίας και τα 80 χρόνια από την απελευθέρωση της Αθήνας. Μαθαίνω να είμαι δημοκρατικός πολίτης μόνο βιώνοντας τη Δημοκρατία. Τι σημαίνει όμως «δημοκρατικός»; Ποιοι είναι οι μεγαλύτεροι κίνδυνοι για τη Δημοκρατία σήμερα; Πώς μπορώ να προετοιμαστώ για να λαμβάνω αποφάσεις; Με όχημα τη ρητορική, το θέατρο και πρωτογενές υλικό του Ιστορικού Αρχείου του Δήμου Αθηναίων, εστιάζουμε στη σημασία του γραμματισμού στα ΜΜΕ και στην ανάπτυξη δεξιοτήτων επικοινωνίας, επίλυσης προβλήματος και συνεργασίας, ως βασικών πτυχών της εκπαίδευσης του ενεργού και υπεύθυνου πολίτη.

Ιστορία στη λογοτεχνία

Ουμπάιντα | Γιατί μαθαίνουμε ιστορία;

Βησσαρία Ζορμπά-Ραμποπούλου, συγγραφέας, εκπαιδευτικός

Μέκκα, 633 μ.Χ. Ένα έτος μετά τον θάνατο του Μωάμεθ στη Μεδίνα, το караβάνι του Ουμπάιντα ξεκινά για την Ιερουσαλήμ.

Ένας αταίριαστος έρωτας γεννιέται ανάμεσα στην αρχοντογεννημένη Ελληνίδα Σωσάννα και σε έναν Άραβα σκλάβο, τον Ισμαέλ. Όσο ταξιδεύουν, φροντίζουν οι φήμες για τερατώδεις φυλάρχους που απαγουν κοριτσάκια, μάγους που τελούν ανθρωποθυσίες, «προφήτες» που εκτελούν τρομακτικές τελετουργίες. Η υπόθεση, εκμεταλλευόμενη την εποχή, κατά την οποία αρχαίες θρησκείες εκπνέουν και νέες ανατέλλουν, αναδεικνύει την εξαθλίωση που προκύπτει από τη δεισιδαιμονία και τη θρησκευτική μισαλλοδοξία. Και μας καλεί να αναλογιστούμε: Τι είναι αυτό που ξυπνάει το παρελθόν μες στις προσοδευμένες πολιτείες μας; Τώρα που αποτρόπαιες συνήθειες, απολιθώματα εθίμων πλημμυρίζουν την θόνη του καιρού μας: απαγωγές κοριτσιών μέσα από σχολεία, «ανήλικες νύφες» και «παιδιά-στρατιώτες», νεαρά μυαλά στρατολογημένα στον Μολώχ της βίας, για να πυροβολήσουν συμμαθητές τους μέσα σε υπερσύγχρονα σχολικά κτίρια... Με έναν λόγο: Γιατί μαθαίνουμε ιστορία;

«Η μαϊμού του βασιλιά» στο μικροσκόπιο

Κωνσταντίνος Μπαϊρακτάρης, ιστορικός

Συμμετέχει ο συγγραφέας **Φίλιππος Μανδηλαράς**

Έχετε σκεφτεί ποτέ τον εαυτό σας ως αντικείμενο έρευνας ενός ιστορικού; Και όμως, οι ιστορικοί δεν ασχολούνται μόνο με διάσημους στρατηγούς ή με τρομερές μάχες. Προσπαθώντας να καταλάβουν τι έχει συμβεί στο παρελθόν, σκύβουν πάνω στις ζωές και στις εμπειρίες των καθημερινών ανθρώπων. Όσα ζούμε σήμερα, ακόμα και τα πιο μικρά, ίσως αúριο να μπουν στο μικροσκόπιο κάποιου ερευνητή. Άλλωστε, ο καλύτερος τρόπος να καταλάβεις μια εποχή είναι να σε ξεναγήσει σε αυτή κάποιος που την έζησε. Συζητώντας για το βιβλίο του Φίλιππου Μανδηλαρά «Η μαϊμού του βασιλιά», θα ασχοληθούμε με τη μικροϊστορία, δίνοντας μια νέα οπτική στη σχέση μας με την ιστορία. Σε αυτό το μυθιστόρημα θα ακολουθήσουμε τη ζωή και τις περιπέτειες μιας μαϊμούς. ναι, μαϊμούς! Η οποία βρέθηκε από τον ζωολογικό κήπο του Λονδίνου στο μέτωπο του μικρασιατικού πολέμου, στα βάθη της Τουρκίας, και έζησε από κοντά τις πολιτικές ραδιουργίες και τις συγκρούσεις που οδήγησαν στη Μικρασιατική Καταστροφή.

Η Αθήνα της Κατοχής μέσα από βιβλία της Λότης Πέτροβιτς-Ανδρουτσοπούλου

Κωνσταντίνος Μπαϊρακτάρης, ιστορικός

Μια διαδραστική συζήτηση για την ιστορία της Ελλάδας του Β΄ Παγκοσμίου πολέμου. Ελάτε να δώσουμε εικόνες, χρώματα και συναισθήματα στην Αθήνα της Κατοχής και να αποσαφηνίσουμε έννοιες κλειδιά για την κατανόηση της περιόδου (28η Οκτωβρίου, ναζισμός, φασισμός, Κατοχή, λιμός, μαύρη αγορά, Αντίσταση, σύμμαχοι κ.ά.). Οδηγός μας θα είναι τα δυο βιβλία της Λότης Πέτροβιτς-Ανδρουτσοπούλου, «Τραγούδι για τρεις» και «Ο καιρός της σοκολάτας», τα οποία αναφέρονται σε σημαντικά γεγονότα της κατοχικής Αθήνας, πολλά από τα οποία η συγγραφέας έζησε ως παιδι, αλλά και υλικό από προηγούμενους «Περιπάτους στην Αθήνα του πολέμου» που κάναμε με την ίδια τη συγγραφέα στην περιοχή των Εξαρχείων και του Λόφου του Στρέφη.

Ιστορία και graphic novel: ένα πανάρχαιο και επιτυχημένο μοντέλο διασκεδαστικής μάθησης (edutainment)

Κατερίνα Σέρβη, συγγραφέας, αρχαιολόγος

Αν είχε ανακαλυφθεί η τυπογραφία, ο Ηρόδοτος θα έγραφε ιστορικό πόνημα ή graphic novel; Ελάτε να ψάξουμε την απάντηση μέσα από μια σύντομη αναδρομή στους τρόπους μετάδοσης της ιστορικής γνώσης στην αρχαιότητα και στην εξέλιξη του ιστορικού graphic novel. Θα διερευνήσουμε τα μυστικά πίσω από τη συγγραφή της τριλογίας «Στη μάχη του Μαραθώνα», «Στη μάχη των Θερμοπυλών» και «Στη Σαλαμίνα και στις Πλαταιές» (εικ. Θανάσης Πέτρου) και θα συζητήσουμε το πώς τα χαρακτηριστικά τέτοιων ιστορικών αναγνωσμάτων μπορούν να απογειώσουν την ιστορική ενσυναίσθηση και κατ’ επέκταση την ανάπτυξη της ιστορικής κατανόησης των μαθητών.

Η νύχτα του κορακιού

Λίλη Λαμπρέλλη, συγγραφέας, αφηγήτρια παραμυθιών
Σάββατο 9 Νοεμβρίου, 11.00-12.30 | Βιβλιοπωλείο Πατάκη

Στο εισαγωγικό αυτό σεμινάριο για το λαϊκό παραμύθι, μέσα από συγκεκριμένα παραδείγματα, θα προσεγγίσουμε το ερώτημα: «Πώς τα μαγικά παραμύθια προετοιμάζουν τους εφήβους να «μεγαλώσουν»;». Το άκουσμα των «μαγικών» παραμυθιών προφορικής παράδοσης που φτιάχτηκαν για να «διδάξουν» στους εφήβους (χωρίς απαγορεύσεις και διδαχές, αλλά μέσα από τη δράση των ηρώων) ότι η μετάβαση στην ενηλικίωση είναι ένα υποχρεωτικό πέρασμα από το προστατευμένο (ή υπερ-προστατευμένο ή εγκαταλειμμένο ή κακοποιημένο ή...) παιδί στην ωριμότητα, αυτονομία και ελευθερία του ενήλικα, όχι χωρίς δοκιμασίες, όχι χωρίς όρια, όχι χωρίς προσπάθεια, επιμονή, γενναιοδωρία και γενναιότητα. Αυτό που πρέπει να καταλάβουν οι έφηβοι είναι ότι η ενηλικίωση δε συνδέεται αναγκαστικά με μια συγκεκριμένη ηλικία, αλλά είναι κάτι που κατακτάται, έστω και αργά, δεν προσφέρεται ποτέ «δωρεάν», όπως ακριβώς ο ήρωας ή η ηρωίδα του μαγικού παραμυθιού «κερδίζει» την ενηλικίωσή του μετά από δοκιμασίες, με όπλα την εμπιστοσύνη στη ζωή και την αντοχή του στην αντιμετώπιση καθημερινών καταστάσεων.

Λέσχη Ανάγνωσης Λογοτεχνίας crossover και μυθιστορημάτων για εφήβους και νέους

Μάνος Κοντολέων, συγγραφέας

Τετάρτη 13 Νοεμβρίου 2024, 19.00-20.30 | πλατφόρμα: ZOOM

Ο 5ος κύκλος της Λέσχης με συντονιστή τον συγγραφέα και κριτικό Μάνο Κοντολέον ξεκινάει από τον Μήνα Εφηβείας. Ειδικά φέτος που οι Εκδόσεις Πατάκη συμπληρώνουν 50 χρόνια ζωής, στόχος της Λέσχης είναι να γνωρίσουν τα μέλη της ενδιαφέροντα λογοτεχνικά έργα σημαντικών Ελλήνων και Ελληνίδων συγγραφέων που άφησαν ισχυρό αποτύπωμα. Ελάτε να διευρύνουμε τα λογοτεχνικά μας ενδιαφέροντα, αλλά και να μπορούμε σε έναν ουσιαστικό και ευαίσθητο διάλογο γεφύρωσης του χάσματος με τη γενιά των εφήβων. Οι συζητήσεις θα πραγματοποιούνται τη δεύτερη Τετάρτη κάθε μήνα έως και τον Μάιο.

Αναγνωστική ορεινή πεζοπορία στον Υμηττό

Βαγγέλης Ηλιόπουλος, συγγραφέας, εκπαιδευτικός

Σε συνεργασία με τη **Δημοτική Βιβλιοθήκη Κορωπίου** και τους

Φίλους του Μουσείου Υμηττού - Σπύρος Λέκκας

Σάββατο 16 Νοεμβρίου 2024, 10.30-12.30

Εκπαιδευτικοί και ομάδες εφήβων, με αφηγήτρια τη Κορωπί, ανεβαίνουν στο βουνό, περπατούν σε σηματοδοτημένα μονοπάτια και γνωρίζουν την ανατολική πλευρά του βουνού που καθορίζει το αττικό τοπίο. Ακολουθούν τη διαδρομή μέσα στο δάσος και διαβάζουν αποσπάσματα από το βιβλίο «Παίξε το ανάποδα» σε ξύλινες πινακίδες κρεμασμένες στα δέντρα. Στο τέλος όλοι μαζί συμμετέχουν σε ένα πάρτι με δίσκους βινυλίου.

Η «Μεγάλη Περιήγηση», η «Αθηναϊκή Λέσχη» και το κυνήγι αρχαιοτήτων στα χρόνια της Τουρκοκρατίας

Εύη Πίνη, αρχαιολόγος, συγγραφέας, υπεύθυνη εκπαιδευτικών

προγραμμάτων στην Εφορεία Αρχαιοτήτων Πειραιώς και Νήσων

Τετάρτη 20 Νοεμβρίου 2024, 18.00- 19.00 | πλατφόρμα: ZOOM

Οι λεηλασίες και οι καταστροφές μνημείων και έργων τέχνης είναι μία πολύ συνηθισμένη «παράπλευρη απώλεια» σε εμπόλεμες καταστάσεις και η Ελλάδα στον τομέα αυτό έχει πληρώσει βαρύ τίμημα σε πολλές περιπτώσεις.

Όμως καμιά δε συγκρίνεται με αυτό που συνέβη τα τελευταία προεπαναστατικά χρόνια (1800-1820) όταν κορυφώθηκε το μεγάλο κυνήγι αρχαιοτήτων από δυτικούς περιηγητές. Η αρχαιολόγος και συγγραφέας Εύη Πίνη, με αφορμή το νέο της βιβλίο «Η κυρά της Ελευσίνας και άλλες ιστορίες», παρουσιάζει τρεις ιστορίες λεηλασίας αρχαιοτήτων την περίοδο της Τουρκοκρατίας και συζητά το θέμα της προστασίας των μνημείων που εξακολουθεί να είναι δυστυχώς επίκαιρο.

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ: Συγγραφέας της Penguin

Κίκα Χατζοπούλου, συγγραφέας

Σάββατο 23 Νοεμβρίου 2024, 11:00-13:00 | πλατφόρμα: ZOOM

Η Κίκα Χατζοπούλου πέτυχε το ακατόρθωτο όνειρο και το πρώτο της βιβλίο βγήκε στον μεγαλύτερο παγκοσμίως εκδοτικό οίκο. Έτσι, από τα πρώτα της βήματα ξεκίνησε μια λαμπρή διεθνή καριέρα. Μετά την έκδοση του ήδη διακεκριμένου «Νήματα που ενώνουν» («Threads That Bind») και το «Hearts That Cut» («Καρδιές που χωρίζουν», σύντομα και στην Ελλάδα) η συγγραφέας παραδίδει ένα μάθημα δημιουργικής γραφής για οργανωμένη ομάδα εκπαιδευτικών.

Λογοτεχνία και Ιστορία: Πώς διασταυρώνονται στη δημιουργική γραφή;

Δρ Άννα Κουμπάνου, συγγραφέας, εκπαιδευτικός

Δρ Λούκας Περικλέους, εκπαιδευτικός

Σάββατο 30 Νοεμβρίου 2024, 11:00-12:30 | πλατφόρμα: ZOOM

Πώς τα προσωπικά βιώματα σχετίζονται με τα συλλογικά, αλλά και με ιστορικά γεγονότα; Πώς συναντιέται η Ιστορία με τις ιστορίες και η Λογοτεχνία με τις λογοτεχνίες; Πώς η ιστορική έρευνα με τη δημιουργική γραφή; Πώς το μάθημα της Λογοτεχνίας με το μάθημα της Ιστορίας; Με αφορμή το νέο βιβλίο της Άννας Κουμπάνου που βασίζεται σε γεγονότα του 1974 –«Όταν μας άφησε η θάλασσα»–, το σεμινάριο θα δώσει την ευκαιρία σε εκπαιδευτικούς να εμπλακούν σε δραστηριότητες που επικεντρώνονται στους ενδιαφέροντες τρόπους με τους οποίους το προσωπικό βίωμα (οικογενειακό, τοπικό κ.ά.) συνδέεται με το ευρύτερα ιστορικό και θα προτείνει μεθόδους με τις οποίες αυτό μπορεί να μεταφερθεί στη σχολική πρακτική μέσα από διάφορα γνωστικά αντικείμενα.

«Μήδεια» για εφήβους;;;?!*^?!&%?;!*%!!?!;!!

Άρτεμις Μάνου, φιλόλογος, θεατροπαιδαγωγός, εμπψυχώτρια

Σάββατο 7 Δεκεμβρίου 2024, 11:00-13:00 | Βιβλιοπωλείο Πατάκη

Αν η προσέγγιση της αρχαίας τραγωδίας από παιδιά και εφήβους φαίνεται δύσκολη υπόθεση, τότε η επαφή με τη «Μήδεια» φαίνεται ακατόρθωτη και ακατάλληλη. Τι μπορεί να συμβεί, όμως, αν ξεκινώντας από το βιβλίο του Φίλιππου Μανδηλαρά «Μήδεια, η μάγισσα από την Ανατολή» αφήσουμε για λίγο στην άκρη την ανελέητη παιδοκτόνο και ασχοληθούμε με τα παραγνωρισμένα χαρακτηριστικά της, γυναίκα και ξένη; Αν τη δούμε ως κομμάτι της ιστορίας της θέσης της γυναίκας στον κόσμο; Αν αρχίσουμε να παίζουμε με τα παιδιά, αναζητώντας την ιστορία και την πράξη του θεάτρου μέσα από το βίωμα και την προσομοίωση; Πόσο αδιανόητη είναι η φιλοδοξία να μπλοκαστεί η σκέψη τους με την αναπερικνη και εξαιρετικά επίκαιρη διάνοια του Ευριπίδη και να το διασκεδάσουν κιόλας; Ίσως λιγότερο από όσο φοβόμαστε. Το εργαστήρι, ξεκινώντας από τη «Μήδεια», θα επιχειρήσει να παράσχει μερικά χρήσιμα εργαλεία για το «τρομακτικό» έργο της σύνδεσης των νέων με κάθε αρχαία τραγωδία και την πρόσληψή της ως κάτι οικείο, δικό τους.